

سوال

ساعت امتحان: ۱۰/۳۰ صبح
تاریخ امتحان: ۱۹/۱۰/۱۳۹۱
تعداد برگ سوال: ۲ برگ

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ تهران

نام واحد آموزشی: **دبیرستان انرژی اتمی ایران** نوبت امتحانی: دیماه ۹۱ پایه: سوم
رشته/رشته های: ریاضی فیزیک و تجربی وقت امتحان: ۷۵ دقیقه
نام دبیر/دبیران: جناب آقای قشمی سال تحصیلی: ۱۳۹۱-۹۲

ش صندلی (ش داوطلب):
نام و نام خانوادگی:
سوالات امتحان درس: ادبیات (۳)

الف) درک مطلب و خود آزمایی ها (۷ نمره)

با توجه به شعر زیر ، به سوالات ، جواب دهید:

دل بر عبور از سدّ خار و خاره بندیم
بانگ از جرس برخاست وای من خموشم
پا در رکابِ راهوار خویش دارند
تا بوشه گاهِ وادی آیمن برانیم
موسی جلودار است و نیل اندر میان است
تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید
ای یاوران باید ولی را یاوری کرد
باید به سینه رفت زین جا تا فلسطین

وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم
از هر کران بانگ رحیل آید به گوشم
دریادلان راه سفر در پیش دارند
گاه سفر شد باره بر دامن برانیم
وادی پر از فرعونیان و قبطیان است
فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید
یعنی کلیم آهنگِ جانِ سامری کرد
باید به مژگان رفت گرد از طور سینین باید

۱- در بیت اول دل بستن کنایه از چیست؟ (۰/۵)

۲- واي آیمن در لغت، یعنی چه؟ (۰/۵)

۳- کدام بیت ، بیانگر خود اتهامی و محکمه‌ی درونی شاعر است؟ (۰/۵)

۴- این شعر سروده‌ی ..... و در قالب ..... است. (۰/۵)

۵- کدام مصرع ، تلمیح به داستان زندگی حضرت سلیمان دارد؟ (۰/۵)

۶- مفهوم کدام مصرع ، بیانگر عزم امام برای نابودی اسرائیل است؟ (۰/۵)

۷- کدام مصرع بیانگر آماده‌ی حرکت و هجوم بودن رزمندگان است؟ (۰/۵)

۸- مفهوم کنایی مصرع آخر را بنویسید. (۰/۵)

۹- شعر «ماه روشنی اش را در سراسر آسمان می پراکند و لکه‌های سیاهش را برای خود نگه می دارد» در وصف

چه کسانی است؟ (۰/۵)

۱۰- در شعر باغ نگاه ، منظور از «یک سبد از میوه‌ی خورشید» چیست؟ (۰/۵)

۱۱- از عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند » چه پیامی را می‌توان دریافت کرد؟ (۰/۵)

۱۲- پیام محوری داستان گاو چه بود؟ (۰/۵)

۱۳- مصراع «همه دل پر از باد و لب پر ز پند» بیانگر چه حالت‌هایی است؟ (۰/۵)

۱۴- عبارت «پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد» بیانگر کدام یک از صفات الهی است؟ (۰/۵)

ب- معنی ابیات و عبارات: (۶ نمره)

۱- فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. (۱)

۲- ولادت که روزگاری از گوهر نور بود به سوی بلوغ می‌خزد و آن گاه که تاج بر سرش نهادند، خسوف‌های کژخیم شکوهش را

به ستیز بر می‌خیزند. (۱)

۳- دریاب کنون که نعمت هست به دست کاین دولت و ملک می‌رود دست به دست (۰/۷۵)

۴- این صلت ، فخر است و نگویم که مرا دریایست نیست اما وزر و وبال آن چه به کار آید؟ (۰/۷۵)

۵- اصفان حلیه‌ی جمالش به تحریر منسوب. (۰/۵)

۶- ای طاق نهم رواق بالا بشکسته ز گوشه کلاهت (۰/۵)

۷- ز نیرنگ زالی بدین سان درست و گرنه که پایت همی گور جست (۰/۵)

۸- از گزند داس دروگر وقت ، هیچ روینده را زنها نیست. (۰/۲۵)

۹- شب دو صف از یاکریم، بال به بال نسیم از لب دیوار دلت پر کشید. (۰/۲۵)

۱۰- امیر از آن جهان آمده ، جامه بگردانید. (۰/۲۵)

۱۱- خرد را مکن با دل اندر مغایک. (۰/۲۵)

ج) معنی لغات ، لطفاً فقط معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.(۲ نمره)

- ۱-بزرگی را اجل در رسید   ۲-راهب در جنگل زندگی می کرد
 ۳-معاش اهل مروت بدین نسق بوده است.   ۴-فرض است فرمان بردن از حکم جلودار
 ۵-هاتف آن روز به من مژده‌ی این دولت داد   ۶-بیهقی در عین ایجاز ، حق
 مطلب را ادا کرده   ۷-دستاری نشابوری مالیده داشت   ۸-به بادافره این گناهم مگیر

د) دانش های ادبی (۳نمره)

- ۱- نام نویسنده‌گان این آثار را بنویسید. الف-رساله‌ی دلگشا   ۲-گور و گهواره
 ۳-تاریخ مسعودی   ۴-جاهای خالی را با کلمات مناسب ، پر کنید . الف-اگر به بررسی آرایه‌های ادبی آثار بپردازیم به نقد ..... پرداخته ایم

- ب-سبک ادبی شکسپیر به مکتب ..... تعلق دارد.

- ۳-غروب خورشید ، نماد ..... است و آرایه‌ی عبارت «نور، پرده‌ی سیاه شب را می درید» ..... است.

- ۴-یکی از مشهورترین رمان‌های جهان ..... و یکی از مشهورترین رمان‌های فارسی نیز ..... است.

- ۵-..... به سلسله حوادث داستان ، وحدت هنری می بخشد و شخصیت‌ها را نیز از طریق ..... آنان می شناسیم.

ه) حفظ شعر - لطفاً جاهای خالی را پر کنید.(۲نمره)

- ۱-..... باقی نمی توان گفت آلا به غمگساران (۰/۵)

- ۲-بعد از این ..... من و آینه‌ی وصف جمال ..... که در آن جا ..... از جلوه‌ی ذات دادند(۰/۵)

- ۳-همت حافظ و انفاس سحر خیزان بود ..... (۰/۵)

- ۴-هر کاو ..... فرقت روزی چشیده باشد ..... داند که سخت باشد ..... امیدواران (۰/۵)

«موفق باشید»